

מסכת יבמות דף קה.

• (משנה קד):

חליצתה....	קראה	רקקה	חלצה
כשרה **	X	✓	✓
פסולה	✓	✓	X
ר' אלעזר - פסולה *** ר' עקיבא - כשרה ****	✓	X	✓
<p>** דקריאה לא מעכבא דכתיב "ככה יעשה", כל דבר שהוא מעשה מעכב, דכי כתיב "ככה" דמשמע עיכובא אמעשה כתיב, וקריאה דיבורא בעלמא הוא, ולכן אינו מעכב</p>			
<p>*** ר' אלעזר - "ככה יעשה" כל דבר שהוא מעשה מעכב, ורקיקה מעשה הוא, ולכן מעכב</p>		<p>**** ר' עקיבא - "ככה יעשה לאיש", חליצה מעשה באיש הוא מעכב, לאפוקי רקיקה דלאו מעשה באיש הוא, אינו מעכב</p>	

• (גמרא קד): שלחו ליה לאבוה דשמואל....

<p>יבמה שרקקה, תחלוץ, מכלל דנפסלת על האחים מייבום</p>	
<p>השתא, ומה במקום מצוה, בשעת חליצה שהרקיקה מצוה, דאיכא למימר מידי דהוה אימורים, דכי ליתנהו כגון שנטמאו או שאבדו, לא מעכבי, וכי איתנהו, מעכבי בשר מאכילה, והכא נמי, נימא אע"ג דלאו מעשה חשוב באיש הוא, הואיל ואפשר לרוק, ליעכב, ועל זה אמר ר"ע דלא אמרינן הכי ואינו מעכב, א"כ ודאי לר"ע אינה נפסלת על האחים מייבום?</p>	<p>מנו, אילימא לר' עקיבא דאמר רקיקה לא מעכבא</p>
<p>ומסיק הגמ' דזה דשלחו ליה לאבוה דשמואל דיבמה פסולה לאחין ברקיקה בלא חליצה, היינו לרבי, אבל לר"ע ולר"א אינה נפסלת על האחים</p>	

מסכת יבמות דף קה.

• (גמרא קד:-קה.) קושית הגמ' - ולר' עקיבא ריקקה לא פסלה? והתניא....

גמרא	והתניא...	
ע"כ ר"ע היא, דלר"א ריקקה מעכב	חליצתה כשרה	חלצה ולא רקקה ולא קראה
פסולה למאן, אילימא דלא משתריא בה לעלמא, פשיטא, מי הויא חליצה דאישתריא לעלמא, אלא לאו לאשמועינן דמיפסלא לאחין, ** וא"כ ראינן לר' עקיבא שנפסלת על האחין ברקיקה	חליצתה פסולה	רקקה ולא חלצה ולא קראה
ואפילו מייבום לא פסלה	אין כאן בית מיחוש	קראה ולא רקקה ולא חלצה
קושית הגמ' - כיון דלר"ע חליצה מעכב, ולא ריקקה ולא קריאה, מ"ש ריקקה דפסלה על האחים ומ"ש קריאה דלא פסלה דקתני אין כאן בית מיחוש?		
תירוץ הגמ' - כיון דקריאה בין קודם חליצה "מאן יבמי", ובין לאחר חליצה "ככה יעשה", אפילו אם אמרינן תתייבם לאחים, לא מיחלפא לאינשי בחלוצה, דיאמרו שמותר להתייבם לאחר חליצה, דאמרי הך קריאה היתה קודם חליצה ואינו כלום ולכן מותרת לאחים, אבל לאחר חליצה אסורה לאחים,		
אבל ריקקה דליתא אלא לאחר חליצה, אם מתירין אותה לאחים לייבום, מיחלפא לאינשי ויאמרו הך מדרקקה ודאי חלצה לה ברישא, ואפ"ה הדרה ומתייבמת, ואתי למישרי חלוצה לאחין, ולכן גזרינן ביבמה שרקקה שנפסלת על האחין		
** דקי"ל במסכת גיטין, כל מקום ששינו חליצה פסולה, פסולה, ופוסלת על האחים, גט פסול, פסול, ופוסל מן הכהונה		

• (גמרא קה.) ואיכא דאמרי הכי שלחו ליה לאבוה דשמואל....

יבמה שרקקה, תחלוץ את נעלו, ואינה צריכה (אסור לה) לרוק פעם אחרת
והטעם לזה, כמו שאמר רב אמרי, דאם רקקה פעם שנית, יטעו אנשים לומר שרקיקתה לפני חליצת הנעל לא הועילה ולא פסלה מלהתייבם לאחים,
וזה עשוי להביא אותם להתיר ליבמה שרקקה בלא חליצת הנעל להתייבם לאחים,
ונמצאת בטל תקנת חכמים על יבמה שרקקה שלא להתייבם לאחים כדי שלא יאמרו שחלוצה גמורה מותרת להתייבם לאחים
ואין לחשוש דבעינן כסדרן וצריך ריקקה לאחר חליצת הנעל, דתניא בין שהקדים חליצה לרקיקה, ובין שהקדים ריקקה לחליצה, החליצה כשרה

מסכת יבמות דף קה.

- לוי נפק לקרייתא, בעו מיניה....

אתא שאיל בי מדרשא, אמרו ליה....	לוי נפק לקרייתא, בעו מיניה.... לא הוה בידיה	
כשרה, דמי כתיב 'וחלצה ביד', וכיון דכתיב "וחלצה" סתמא, אפילו בשיניה משמע	גיזמת (קטיעת ידים) מהו שתחלוץ בשיניה?	1
כשרה, דמי כתיב 'וירקה רוק' דליהוי משמע דלא יהא שם אלא רוק, "וירקה" סתמא כתיב, ואפ"ל רוק ודבר אחר, וה"נ א"א בלא צחוחי רוק	יבמה שרקקה דם מהו, מי הואי חליצה מעלייתא?	2
"כתב אמת" שהקב"ה מאמתו ומקיימו ואינו חוזר ומבטלו, היינו גזר דין שיש עמו שבועה, ו'אינו אמת', היינו גזר דין שאין עמו שבועה	"אבל אגיד לך את הרשום בכתב אמת", ** מכלל דאיכא כתב שאינו אמת?	3
** מקרא הוא בדניאל, שהמלאך אמר לו אגיד לך את כל הנגזר בשמים ורשום בכתב והוא אמת, מכלל דאיכא בשמים כתב דאינו אמת!!!		

- כדרב שמואל בר אמי....

דאמר רב שמואל בר אמי אמר רבי יונתן, מנין לגזר דין שיש עמו שבועה שאינו מתקרע, שנאמר "לכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח... עד עולם"	
רבה ואביי מדבית עלי קאתי, רבה דעסק בתורה, חיה ארבעים שנה, אביי דעסק בתורה ובגמילות חסדים, חיה ששים שנה	רבה - בזבח ובמנחה אינו מתכפר, אבל מתכפר הוא בדברי תורה אביי - בזבח ובמנחה אינו מתכפר, אבל מתכפר בתורה (וגמילות חסדים)
ת"ר, משפחה אחת היתה בירושלים שהיו מתים כבן י"ח שנה, באו והודיעו את ריב"ז, אמר להם שמא ממשפחת עלי אתם... לכו ועסקו בתורה ותחיו, הלכו ועסקו בתורה וחיו, והיו קורין אותן משפחת יוחנן על שמו	

- אמר רב שמואל בר אוניא אמר רב

גזר דין של צבור נחתם דכתיב, "כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך ברית נחתם עונך לפני"	
שנאמר "מי כה' אלקינו בכל קראינו אליו", דמשמע שה' ישמע תפלתנו אפילו לקרוע גזר דין של צבור	מנין שאפילו נחתם הגזר דין, שמתקרע?

- קושית הגמ' והא כתיב....

"מי כה' אלקינו בכל קראינו אליו" - בכל זמן	"דרשו ה' בהמצאו" - אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים
הא בצבור	הא ביחיד

מסכת יבמות דף קה

• שלחו ליה לאבוב דשמואל....

מיתבי	שלחו ליה לאבוב דשמואל
יכול יהא דם היוצא מפיו טמא כרוק, ודם היוצא מפיו אמתו טמא כזובו וכקריו ומימי רגליו, שהן מעיינותיו של זב וטמאין טומאה חמורה,	יבמה שרקקה דם, תחלוץ ולא תתייבם עוד, דאיפסלא עלייהו,
ת"ל "זבוב טמא" ואין דם היוצא מפיו ומפי האמה טמא אלא טהור, וא"כ ראינן שיש דם היוצא מפיו בלא צחצוח רוק?	לפי שאי אפשר לדם בלא צחצוח רוק
כאן בשותת מעצמו מפיו של הזב	כאן במוצצת דם בתוך פיה ויורקת אותו, שא"א בלא צחצוחי רוק

שותת	מוצצת	רקקה דם....
לא נחשבת רקיקה, ומותרת לאחים	נחשבת רקיקה, ופוסלת אותה לאחים	חליצה
טהור	טמא כזובו	זב

• אמר רב יהודה אמר רב....

(משנה קד:) - חולצת לקטן, חליצתה פסולה		
(גמרא קה:) - אמר רב יהודה אמר רב, זו דברי ר"מ, אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום		
עשו חכמים...	ביאת בן ט'...	חליצת בן ט'....
רבי מאיר	כמאמר בגדול, שפסולה לשאר אחים	כגט בגדול, ** שפסולה לאחים
חכמים	כמאמר בגדול, שפסולה לשאר אחים	אין חליצת קטן כלום, ומותרת לכל האחין
** כיבם שנתן גט ליבמה, שפסולה לאחים וצריכה חליצה		

מסכת יבמות דף קה:

• אמר רב יהודה אמר רב...

(משנה קד:)- קטנה שחלצה, תחלוץ משתגדיל, ואם לא חלצה, חליצתה פסולה		
(גמרא קה:)- אמר רב יהודה אמר רב, זו דברי ר"מ, אבל חכמים אומרים יש חליצה בקטנה		
חליצת...	קטן	קטנה
רבי מאיר	פסולה, דכתיב "איש" ולא קטן	פסולה, מקשינן אשה לאיש **
חכמים (ר' יוסי)	פסולה, דכתיב "איש" ולא קטן	כשרה, לא מקשינן איש לאשה
<p>דכתיב "ואם לא יחפוץ האיש", איש ולא קטן, ואשה נמי, אע"ג דלא כתיב מיעוטא, בעינן גדולה כאיש, דאיתקש לה, דכתיב בהווא קרא "ועלתה יבמתו השערה"</p>		

• מאן חכמים, ר' יוסי היא....

<p>דר' חייא ור' שמעון בר רבי הוו יתבי, פתח חד מינייהו ואמר... אדהכי והכי אתא ר' ישמעאל בר' יוסי... אמר להו, כך אמר אבא (ר' יוסי)</p>	
<p>המתפלל צריך שיתן עיניו למטה כלפי ארץ ישראל משום דשכינה התם, כדי לקיים "והיו עיני ולבי שם כל הימים"</p>	<p>ולבו למעלה, כדי לקיים "נשא לבבנו אל כפים"</p>
<p>אדהכי אתא רבי למתיבתא למידרש, ואיבעי כל חד למיתב אדוכתיה, אינהו דהוו קלילי, יתיבו בדוכתייהו, ר' ישמעאל בר' יוסי דבעל בשר הוה, הוה הולך לאט,</p>	
<p>א"ל אבדן (תלמידו של רבי היה), מי הוא זה שמפסע על ראשי עם קדוש?</p>	<p>א"ל, אני ישמעאל בר' יוסי שבאתי ללמוד תורה מרבי</p>
<p>א"ל אבדן, וכי אתה הגון ללמוד תורה מרבי?</p>	<p>א"ל ר' ישמעאל בר' יוסי, וכי משה היה הגון ללמוד תורה מפי הגבורה</p>
<p>א"ל אבדן, וכי משה אתה?</p>	<p>א"ל ר' ישמעאל בר' יוסי, וכי רבך אלקים הוא</p>
<p>אמר רב יוסף, רבי קבל עונשו על ששתק כשמע אבדן גוער בר' ישמעאל בר' יוסי ולא מיחה, דקאמר ר' ישמעאל בר' יוסי "רבך" ולא "רבי"</p>	
<p>אדהכי אתיא יבמה לקמיה דרבי, א"ל רבי לאבדן, פוק בדקה אם הביאה שתי שערות</p>	<p>א"ל ר' ישמעאל בר' יוסי לרבי, כך אמר אבא (ר' יוסי) "איש" כתוב בפרשה למעט קטן, אבל אשה, בין גדולה בין קטנה</p>
<p>א"ל רבי לאבדן, בא בחזרה, אינה צריכה לבדקה, שהרי כבר הורה ר' יוסי שאפילו יבמה קטנה חולצת</p>	
<p>אבדן פסע חזרה למקומו</p>	<p>א"ל ר' ישמעאל בר' יוסי לאבדן, מי צריך לו עם קדוש יפסע....</p>
<p>תנא באותה שעה נצטרע אבדן, וטבעו שני בניו, ומאנו שתי כלותיו, אמר רב נחמן בר יצחק, בריך רחמנא שבייש את אבדן בעולם הזה ולא בעולם הבא</p>	

מסכת יבמות דף קה:

• אמר רב אמי....

<p>מדבריו של ר' יוסי נלמוד שקטנה חולצת בפעוטות, כבר שית כבר שבע, דתנן הפעוטות מקחן מקח, וממכרן ממכר במטלטלין, הלכך לענין חליצה, הואיל ולא כתיב מיעוט, כשרה כשהיא בפרק הזה שיודעת מעט להבחין</p>	<p>רב אמי</p>
<p>עד שתגיע לעונת הנדרים, דהיינו שנה אחת קודם לזמן שתי שערות, כדתנן בת אחת עשרה שנה ויום אחד, נדריה נבדקים אם יודעת לשם מי נדרה והקדישה, דבריה קיימין</p>	<p>רבא</p>
<p>עד שתביא שתי שערות, וכר"מ שסובר חליצת קטנה פסולה</p>	<p>והלכתא</p>

• חלצה בשנים...

<p>ת"ק - חליצתה פסולה ר' שמעון ור' יוחנן הסנדלר מכשירין</p>	<p>(משנה קד:) - חלצה בשנים</p>
<p>(גמרא קה:) - אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן, אין הלכה כאותו הזוג</p>	

• והא אמר רב נחמן חדא זימנא...

<p>תירוץ הגמרא צריכי....</p>	<p>קושית הגמרא והא אמר רב נחמן חדא זימנא?</p>	<p>אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן</p>
<p>דאי איתמר הך קמייתא, ה"א ה"מ לכתחילה, אבל דיעבד אפילו תרי כשרה, קמ"ל אין הלכה כאותו זוג, ובשתים פסולה אפילו בדיעבד</p>	<p>אין הלכה כאותו הזוג דאמרי כשר בשנים</p>	<p>בתרייתא</p>
<p>ואי אשמועינן אין הלכה כאותו זוג אלא כת"ק שצריך שלשה דיינים, ה"א דיעבד, אבל לכתחילה, ליבעי חמשה, קמ"ל הלכה כת"ק של ר' יהודה, דחליצה כשרה לכתחילה בשלשה</p>	<p>הלכה חליצה בשלשה</p>	<p>קמייתא</p>

מסכת יבמות דף קה:

• מעשה שחלצו...

ומעשה באחד שחלץ בינו לבינה בבית האסורים, ובא מעשה לפני ר' עקיבא, והכשיר	
קושית הגמ' - בינו לבינה מי ידענא?	תירוץ הגמ' - עדים רואין אותו מבחוץ

• איבעיא להו...

המעשה שחלצו בינו לבינה מחוץ לבית האסורים, ובא המעשה לפני ר' עקיבא כשהיה הוא בבית האסורים	או דלמא המעשה שחלצו בינו לבינה היה בבית האסורין?
רב יהודה אמר רב - שניהם היו בבית האסורים, בבית האסורים היה המעשה חליצה, ולבית האסורים בא המעשה לפני רבי עקיבא	

*If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website),
or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.*